

Inv. nr. 23/2018

SKJOLD AF VIDJER OMKVILET MED FARVET SILKE- OG METALTRÅD OG MED SKJOLDBUKKEL OG METALBESLAG AF STÅL OG MESSING

TYRKIET; 17. ÅRHUNDREDE

DIAM: 67,5 CM

Lige siden antikken er tynde, bøjelige grene blevet anvendt til skjolde på grund af materialets egenskaber: Vidjerne er let tilgængelige, skjolde fremstillet af dem er lette, og frem for alt er de forholdsvis modstandsdygtige over for pile og stikvåben. Ved at omvikle vidjerne med tråde i forskellige farver kunne skjoldene dekoreres. I timuridisk/turkmensk maleri fra det 15. århundrede optræder der cirkulære skjolde i stærke, enkle farver, der med deres ringstruktur tydeligt gengiver vidjeskjolde (42/2006).

Enkelte bevarede safavidiske vidjeskjolde fra omkring 1600 vidner om, hvorledes vidjeskjoldene også kunne prydes med mere kunstfærdige og detaljerige, figurative motiver.¹ Det er dog især fra 2. halvdel af det 17. århundrede, at der eksisterer et større antal vidjeskjolde fra den islamiske verden. De har tilhørt osmanniske

krigere, men er blevet bevaret som trofæer i vestlige samlinger, da man i løbet af 2. halvdel af det 17. århundrede havde held med at bremse Osmannerrigets ekspansion i Centraleuropa.

Dette skjold har en enkel, udekoreret skjoldbukkel af stål. Omkring denne optræder der gentagene gange ordet *allah* (Gud) mellem dobbeltørnslignende ornamenter. Et bredere bånd er prydet med modsatrettede hjerteformer med en blomst omgivet af to blade. Forsidens blomsterformede messingbeslag udgør på bagsiden fæster for de remme, der brugtes til at holde skjoldet på armen eller over ryggen.

De osmanniske vidjeskjolde (*kalkan*) er forholdsvis sjældent dekoreret med kalligrafi, men skjoldets dekoration og farveholdning har dog i dette tilfælde en nær parallel i et skjold i Krakows Nationalmuseum.²

En skade langs kanten vidner om, hvorledes vores skjold har været brugt i kamp.

¹ *Persisk kunst i Sverige, Nationalmuseum Stockholm 1973, s. 26, kat.nr. 201*

² *Inv. MNK V-51, se Michal Dziewulski: 100 Rarities from the Military Collection at the National Museum in Krakow, Krakow 2015, kat.nr. 16a*

Publiceret i:

Kjeld von Folsach, Joachim Meyer og Peter Wandel: *Kamp, jagt og pragt. Våben fra den islamiske verden 1500-1850*, Davids Samling, København 2021, kat.nr. 68 og Appendiks, s. 277;